

2 CENTESIMI
Predbrojba za Monarhiju
iznosi 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonamento für die
Monarchie vierzehnjährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlaži u 11 ura prije podne osma nedjelje
i svakog svakog dan.

Ecco ogni giorno alle 11 ant. eccetto
nelle domeniche e festi.

Erscheint, außer an Sonn- u. Feiertagen,
täglich um 11 Uhr Vermittelt.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskar LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

PARTE ITALIANA.

TELEGRAMMI.

Si discuterà sul programma
di Hohenlohe.

Vienna, 15. — Dopo il discorso programma del ministro presidente, il deputato Herzog propose che venga deciso di discuterlo. La proposta fu accolta con 149 contro 103 voti. (Questa votazione significherebbe ch'erano presenti poco più della metà dei deputati. N. d. R.)

LA DIETA CROATA.

Liberale discorso del presidente.

Zagreb, 15. — Nell'odierna seduta della Dieta, il dott. Bogdan Medaković, occupato il seggio di presidente, dice che rimarrà al suo posto sino a quando avrà la fiducia del popolo. Dichiardò che sarà sempre oggettivo; tutelerà la libertà di parola, il diritto di esporre francamente la propria opinione. Il nostro popolo — continua — ha compreso la importanza di questo momento; ha compreso essere giunta l'ora di riconquistare tutto ciò che aveva perduto e che anelava. Abbiamo imparato nei recenti casi a raggiungere un accordo equo nelle nostre relazioni con l'Ungheria. Nel segno della libertà, Ungheria e Croazia muovono ora uniti verso una vita nuova.

Nomine.

Vienna, 15. — La «Wiener Zeitung» reca che ad Andrea Jeglić, sostituto del Procuratore di Stato, a Gorizia, fu conferito il titolo, e il carattere di consigliere di tribunale provinciale, con esenzione dalle tasse. — Il giudice distrettuale Riccardo Pistonig, a Pisino, fu nominato consigliere di tribunale provinciale e capo del giudizio distrettuale.

NOTIZIE.

Locali.

Non deputato ma defunto.

Riportando ieri la notizia dell'appimento di concorso sulle sostanze di Carlo Artusi, per un grosso errore di stampa, l'Artusi fu detto deputato, anziché defunto. I lettori hanno senza dubbio corretto da sé e scusato lo sbaglio.

Al giudizio. I dibattimenti di ieri.
Custodite i cavalli. — P. Giovanni di Stefano fu accusato di aver il giorno 8 febbraio scorso lasciato senza custodia sulla pubblica via un cavallo attaccato ad un carro, che datosi a precipitosa fuga attirava certa Ermilia Olivotto in seguito di che questa riportò delle lesioni di natura grave. Dichiariato quindi colpevole della contravvenzione ex § 335 c. p. venne condannato a 30 corone di multa commutabile in 3 giorni d'arresto.

Falsa imputazione. Assoluzione. — Steffè Nasario, i. e. r. servo di marina, fu accusato di avere falsamente incollato della contravvenzione di furto certo Fabbiano Manestar, il quale avrebbe asportato delle candele steariche a danno dell'i. e. r. e. r. della marina da guerra. Lo Steffè però fu assolto, perché il fatto non fu sufficientemente comprovato.

Il Giornalino di Pola.

Il giornale da questo titolo che si stampa nella nostra città coi tipi Boccašići & Comp. in via Serbia, esce da ieri anche nel pomeriggio alle 5 quale supplemento dell'edizione di mattina.

Varie.

Il programma di Hohenlohe.

La dichiarazione al Parlamento. La riforma elettorale dev'essere fatta.

Ieri, alla riapertura della Camera dei deputati di Vienna il ministro-presidente principe Hohenlohe, ascoltatissimo, espone il programma del nuovo governo.

Tre sono i punti principali toccati da lui e che meritano di essere rilevati, vale a dire quella della riforma elettorale, quello dei rapporti coll' Ungheria ed infine il programma dell'amministrazione interna.

I deputati erano comparsi quasi tutti discutendo vivacemente la situazione; le gallerie erano stipate di pubblico.

Il principe Hohenlohe disse, che il punto principale del programma del Governo si è la riforma elettorale, la quale mette in pratica il principio che ad eguali obblighi corrispondono eguali diritti. Lo Stato sarà più forte e più omogeneo quando verrà introdotto il suffragio universale. Le singole nazionalità per ciò non perderanno nulla dei propri diritti. Egli stima ogni sentimento nazionale e crede, che i vari partiti nazionali saranno accordarsi a quel scopo supremo. Colla riforma elettorale si farà molto per la pace nazionale in Austria.

I rapporti dell'Ungheria.

Il principe Hohenlohe è lieto che nell'Ungheria sono state mantenute le istituzioni costituzionali. Ritiene che sarebbe di sommo utile per entrambi gli Stati della Monarchia, se invece di ordinamenti malsicuri e di breve durata si trovasse d'accordo di entrambi i fattori un modo più durevole di regolazione dei reciproci rapporti. Ma dovrebbe a tale scopo esser preso in considerazione tutto il complesso delle questioni fra l'Austria e l'Ungheria, poichè è del tutto escluso, che l'Austria vorrà regolare soltanto singole questioni ed a proprio danno (Applausi). Il Governo agirà in tutte quelle questioni d'accordo col Parlamento; è però necessario che quest'ultimo sia omogeneo e compatto, perché soltanto così potrà essere forte.

Nell'amministrazione interna.

Il «principe rosso» promette che il Governo si atterrà scrupolosamente alle leggi e che farà tutto il possibile per assecondare tutti i desideri legittimi dei cittadini dello Stato in stretta collaborazione coi fattori autonomi. Per quante divergenze ci siano fra i vari partiti politici, egli crede che tutti indistintamente si porrebbero contro quel Governo che vorrebbe far cadere la riforma elettorale, portando lo stesso seco non solo un allargamento dei diritti di tutti i cittadini, ma anche il rafforzamento del parlamentarismo. Il Governo non conosce uno scopo più alto di quello che un Austria sociale-nazionale consolidata (Acclamazioni, vivi battimani).

HRVATSKA STRANA.

BRZOJAVKE.

Rasprava o programu Hohenlohe.

Beč, 15. — Iza programnog govora ministra predsjednika, zastupnik Herzog je predložio da se odluci rasprava o njemu. Predlog je bio primljen sa 149 protiv 103 glasa. (Ovo glasovanje značilo bi da je bilo prisutnih malo više od polovice zastupnika. Op. ur.)

HRVATSKI SABOR.

Slobodoumni govor predsjednika.

Zagreb, 15. — U današnjoj sjednici sabora, zauzev predsjedničko mjesto dr. Bogdan Medaković reče, da će ostati na svom mjestu dok bude uživo povjerenje naroda. Izjavljuje da će uvek biti objektivan, stitići slobodu izbora i pravo da svaki slobodno izrazi svoje mišnije. Naš narod — nastavlja — shvatio je važnost ovog momenta; shvatio je da je nadodao čas da opte zadobije sve ono što je bio izubio i za čime je čeznuo. Zadnjim dogadjajima znali smo steći pravedan sporazum u našim odnosaima s Ugarskom. Pod znakom slobode, Ugarska i Hrvatska stupaju složne u nov život.

Imenovanja.

Beč, 15. — «Wiener Zeitung» donosi da je Andrija Jeglić, zamjeniku državnog odvjetnika u Gorici podijeljen naslov načelnika savjetnika pokrajinskog suda uz opštini pristožba. — Kotarski sudac u Pazinu Rikard Pistonig, imenovan je savjetnikom pokrajinskog suda i glavarom kotarskog suda.

VESTI.

Mjestne.

Glavna skupština Narodne Prosvjetе u Puli.

C. kr. pokrajinsko školsko Vijeće u Trstu dozvolilo je, da oni učitelji koji budu prisutstvovali glavnoj skupštini «N. P.» u Puli i koji se srijedu ne bi mogli vratiti u školu, mogu obuku prenesti od srijede na četvrtak, a da to samo najave svojem mjesnom školskom vijeću.

Da se učiteljstvu za vrijeme boravka u Puli pruži prigoda zabave spojene sa naučnom svrhom, to na duhovski ponedjeljak u 8^{1/2} sati u večer priredjuje. «Prvi istarski sokol» u kažalištu javnu vježbu. Tjelovežbiti će odjeli: zdravstveni, redovni, predjački i onaj djece sve uz pratnju vojničke glazbe. Radi toga otiđe komers.

Razne učiteljske sile Družbinih škola naijavile su, da im je nemoguće biti u Puli već ponedjeljak za jutrenju sjednicu. S toga ova otpada, a prva je utorka u jutro. Toliko svima do znanja.

Hrvatskim magaronom na čest!
Ovdješnji njemački list «Pöaler Morgenblatt» od jučer pod naslovom «Jedna njemačka izborna pobeda u Ugarskoj» donosi ovo: «Kod izbora za Hrvatski sabor odnio je njemstvo jednu rado-

stnu pobedu. U rumskom izbornoj kotoru (Slavonija), izabran je nakon žestoke, izborne borbe zastupnikom za hrvatski sabor njemački kandidat načelnik Riester».

Zatim pripovedja da su kod zadnjih ugarskih izbora njemački nacionalci u južnoj Ugarskoj nastupili za prvi put sa vlastitim kandidatima, koji su doduše propali, ali s neznatnom manjinom. Ovi izbori, kaže, od velikog su moralnog uspjeha za južnougarske Njemce, koji su za prvi put stupili u izbornu borbu sa vlastitim narodnim kandidatima.

Na ovo poručujemo njemačkom listu, da ovaj, moralni uspjeh ima da zahvali jedino magaronskoj stranci u Hrvatskoj i njezinim kot. predstojnicima Markotiću, Novakoviću sa službenim zemaljskim i občinskim aparatom, za koju priznat će, da ne sačinjavaju Njemstvo, nego trbuža kruh.

Svakako pak neka siuži i ovo na čast hrvatskim magaronom.

U ostalom nije nikakvo čudo, što se Njemci šire u Sremu i druguda po hrvatskoj domovini gdje su upravni sistemi takovi, da je bolje i laglje svakomu, nego li Hrvatu.

Razne.

Mali rodoljubi za Družbu.

Čitamo u »Novom Listu«: Djeca drugog i trećeg razreda škole u Lokvama poslaše nam 3 krune. Ovu pošiljku pratitiše na kuponu sa ovim rječima: »Sažmemo 3 krune za hrvatske škole u Istri. Malo je novaca, ali je ljubav velika. Još ćemo poslati, kad budemo dobili koji filir na dar«.

Evala Vam, draga hrvatska djeco! Ugleđali se u Vas i drugi mali i veliki. Vaše tri krune vredne su stotina, jer vaš darak i vaša ljubav za vašu malenu braću u Istri, kadri su da našu Družbu napune onom svetom rodoljubnom vratom, koja stvara prava čudesa rada i pregaranja za narod.

Skupština podružnice u sv. Martinu.

Odbor podružnice sv. Cirila i Metoda u sv. Martinu kod Bužeta javlja, da će u nedjelju dne 20. o. mj. biti glavna redovita godišnja skupština podružnice u dvorani gospodarskog društva u Sv. Martinu sa običnim dnevnim redom.

Članovi i ostali rodoljubi se umoljavaju, da mnogobrojno posjeti oву skupštinu.

Glavna skupština podružnice Družbe.

Iz Špreda-Buzet nam pišu: Javlja se, da će ovdešnja podružnica sv. Cirila i Metoda za Istru držati svoju redovitu godišnju skupštinu u nedjelju dne 27. maja o. g. u Špredu u obični dnevni red, na koju se pozivaju, njeni članovi i ostalo občinstvo.

Preokret u Hrvatskoj.

Iz Zagreba javljaju, da se ban Pejačević svom silom želi uzdržati, uslijed toga da će dati izjavu, da vlada stoji izvan stranaka i kod provedbe reforma da računa na podporu svih stranaka. Ovo na želju iz Budimpešte, a ban se nuda na taj način izbjegći potekločanju.

Druga vlast opet glasi, da je ugarski ministar predsjednik Wekerle predložio

Gli avvisi si pubblicano in lingua croata, italiana e tedesca, secondo la speciale tariffa. Per avvisi più volte ripetuti un considerevole ribasso. Il tutto verso pagamento anticipato.

Oglesi se objavljaju u hrvatskom, talijanskem i njemačkom jeziku po posebnom cieniku. Za višekratna uvrštenja znatan popust, a sve se plaća unapred.

kralju za novog bana baruna Pavla Raucha.

Vlada i hrvatske stranke.

O tome priopovjeda »Bp. Hirlap« ovo: Političko vodstvo u Hrvatskoj ne sumnjuje pripada rezolucionalima, jer oni su narodnu stranku srušili. Ali oni su preslabi za parlamentarnu akciju, na izbornoj borbi nisu mogli sudjelovati svim silama jer nemadani razput sabora bio je za nju kano za ugarsku vladu veliko iznenadjenje, koje je želila da se sabor raspusti u prosincu. Barun Fejervary je još svojedobno reskript o raspustu sabora stavio na dispoziciju banu, a ovaj nije smatrao potrebnim, da Weller kod nastupa obavjesti.

Khuen napušta politiku.

Bečka »Die Zeit« donosi ovu viest: Bišvi hrv. ban i ug. ministar predsjednik grof Dragutin Khuen-Hedervary se izjavio pre jednom deputacijom, da će se iz političkoga života podpuno povući, te će poći na svoje imanje Hedervary. Ova viest nas u ostalom ne treba iznenaditi — ta najprije se povukće predne strže magjarske, tim se glavni magjarski stop sakri u zasedu, da odanjem ravna svojom vojskom, nu vojska je hametom potučena i njezini kuvani ostaci sami se razsipaju — pa šta ostaje generalima bez vojske? Jedino još, da traže saveznika. Nu ova čeljad izigrana je svuda a njezin oslon, ugarski liberalci nestade — preostade, da se grčevito hvataju za Bel — nu i ovaj je preslab, da ih može zaštiti, jer je našao na novu čeličnu falangu, koja se ne daje lako pobijati. Khuen je bio posljednji top bečke kamarile, s kojim je do zadnjega časa bacala taneta među Hrvate i Magjare, pade top, pasti će i tvrdja — a pobjeda na strani složnih Hrvata i Magjara.

Nastradali Hrvati za potresa u San Francisku.

Amerika »Hrv. Zast.«javlja: U prošli petak dobili smo iz West-Oaklanda, koji se nalazi tik San Franciska, ovaj brzozav: »Ostao sam živ. Veliki potres u sredu nadio ogromne štete i žrtve — Grad San Francisco sav u plamenu, već treći dan gori, nema nade, da se spasi. U narodu vlada velika strava, svatko bježi, užasni se prizori vidaju. Na hiljade mrtvih. Grad bez vode i svjetla, a već nestaje i hrane. Dosta Hrvata i Srba zاغlavilo, a skoro svima izgorije trgovine. Bleda, kakove se ne pamti. Kupe se prirosi za stradajuće. Anton Marinović. Marinović je tajnik hrv. dobr. dr. »Zvonimir. On te o svem potanje izvestiti »Hrv. Zast. osobito koji su Hrvati poginuli i kojima su trgovine uništene. Kako je nadio mrtvih i ranjenih, ne možemo reći, dok nas o tom točno ne izvesti naš izvjestitelj, koji je iz Oaklanda opet otiašao u S. Francisco, da na licu mesta o svemu sakupi podatke, koji se tiču našeg naroda. Kako zadnji čas doznamo, nastradao je naš prijatelj i diocitar, te predsjednik hrv. d. d. »Zvonimir Jakov Krstinić. Izgubio je dva svoja lijepe restaurante, a on se jedva spasio. Nije mu ništa ostalo, nego odiole, koje je na sebi imao. I tako nekad imućan čovjek, sad je ostao na sred ceste. Ista klob snasla je našeg prijatelja i tajnika našeg odsjeka u S. Francisku, Petra Kocela. Njegova krasna trgovina, koju je nedavno kupio na Market St., posve je uništena.

Wetterbericht

des k. u. k. hydrograph. Amtes in Pula
von Heute 7 Uhr Früh.

PULIA Barometerstand 58.0 Temperatur Celsius + 28.5 Wind SE.

Bewölkung 1 Seegang (0-6) 2 Regenmenge 0 mm

OREN Barometerstand 52.6 Temperatur Celsius + 12.0 Wind ES.

Bewölkung: 4 Seegang 2 Regenmenge: 0 mm

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i dr.
Odgovorni urednik: J. Kusak

Notiziario d'affari.

Mali oglašnik - Kleiner Anzeiger

D'AFFITTARE una camera ammobigliata. Entrata libera. Via Circonvallazione, 35, pianoterra.

POKUĆTVO prodaje rada preseljenja, pobliže kod F. Barbalića, Via Circonvallazione 35, prizemno.

MOBILIJE diverse da vendere causa trasloco. Per informazioni rivolgersi da F. Barbalić, Via Circonvallazione 35, pia noterra.

CASSONI di diverse grandezze vendansi a prezzi convenienti. Rivolgersi all'amministrazione dell'»Omnibus».

Istriander Weinbaugenossenschaft in POLA

hat stets am Lager Istriander und dalmatiner Wein bester Qualität.

Istriander rot und weiss

Weine von . . . . . 30 bis 40 K

Roter Terranovein I. Qualität . . . . . 44 . . . . . 48 . . . . .

Muskateller weiss . . . . . 50 . . . . . 60 . . . . .

Muskat dessert hochfein . . . . . 60 . . . . .

Lissare Vugava . . . . . 70 . . . . .

Dalm. Blutwijn . . . . . 50 . . . . .

Opollo . . . . . 44 . . . . .

hochfein . . . . . 56 . . . . .

Alle Preise verstehen sich per 100 Liter franco POLA. Weinproben werden auf Verlangen in die Wohnung gestellt. Bestellungen können monatlich in Komptoir Clivo S. Stefano Nr. 9., parterre, brieflich oder telefonisch (Tel. Nr. 26.) erfolgen und werden sofort ausgeführt.

Zigice „Družbe sv. Cirila i Metoda“
prodavaju se

u trafici Pavletić, via Barbacani
u trafici Iv. Žica, via dell'Ammiraglio

u trafici Dorčić, via Kandler

u trafici Petoros, na rivi

u dučanu Virginella, u via Circonvallazione, i

u trafici M. Schütz, državni kolodvor.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u

tiskari LAGINJA i drug. u Pulji
prije (J. Krmpotić i dr.)
uz cenu od 2 do 10 para.

Liment. Capsel comp.
europagne II
Palm - Expeller Aneora.

All'atto dell'acquisto di questa frizione lenitiva ricorda scritto che è necessaria per le macchine, che si voglia far sempre attenzione alla marca "Aneora".
Farmacia Dott. Richter,
Praga.

Sirite i kupujte „Omnibus“

Svijecarna na paru J. Kopac. Gorica, ul. Sv. Antona b. 7.

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starošinstvu, p. n. slavnom občinstvu svjeće iz prijenosnog pčelogina voska. Kilogram po K. 4.90. Za prijenos janičim s K. 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, fitilia i stakla za vječno svjetlo po jetinoj cijeni. Gg. Trgovcima preporučam svjeće za pogrebe, za božjeno drće, voštenu svitci i med najstine vrsti uz veoma niske cijene.

Zuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem cijenik franko.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadružare, koji uplaćuju zadružnih dječeva jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te pomoći od istoga 4¹/₂%

čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odzaka, a iznose od 2000 K

ako se nije kod uloženja usglasno ustanovio veći ili manji rok za odzak, uz odzak od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku i zadužnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9 - 12 sati prije podne i 3 - 6 sati posle podne; u nedjelju i blagdanje osim julija i augusta mjeseca od 9 - 12 prije podne.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u Clivo S. Stefano br. 9, prizemno desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKA, KNJI-

SAMA IZRADUJU
PEČATE

GALAN-

TERIJSKE RADNJE

IMADE U ZALIHI TISKANICE I KNJIGE ZA P. N.
OBĆINE, CRKVE, ŠKOLE, = TRGOVACKE KNJIGE, PISAN-
ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKIE
KONSUMNA DRUŠTVA = RISARSKIE POTREBŠTINE =

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.

ALLER ART MILITÄRDRUCKSORGEN

findet man in der

Buchdruckerei LAGINJA & Cie formerly J. Krmpotić & Cie
VIA GIULIA, 1.

SIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L, „OMNIBUS“.